

بخش دوم

راهنمای تدریس

قسمت اوّل

نکاتی کلی درباره‌ی آموزش‌های مربوط به
موضوعات هدیه‌های آسمان

مطالعه‌ی این قسمت برای تدریس درس‌های اول تا چهارم هدیه‌های آسمان ضروری است. شما می‌باید پیش از مطالعه‌ی جزء به جزء روش تدریس هر درس، بر روی مطالب این قسمت تسلط کافی داشته باشید.

• نکاتی درباره‌ی آموزش‌های مربوط به خداشناسی به کودکان

مقدمه

هدف غایی تعلیم و تربیت دینی، رشد معنوی کودکان است. رشد معنوی، درواقع فراگیری ارزش‌ها و رویکردی اندیشمندانه به زندگی است. وصل شدن به موجودی برتر از همه‌ی موجودات است، احساس رشد یابنده‌ای است که زندگی را از تولد تا مرگ دارای معنا و مفهوم می‌سازد، احساس وجود رازی در درون زندگی است. رشد معنوی، نگرش مثبت به هستی، همراه با احترام فزاینده به سایر موجودات و در یک کلام، یادگیری برخورداری از ایمان است، ایمان به خداوند.

این احساس و نیز واکنش نسبت به آن، از جمله‌ی اساسی‌ترین مسائل دینی است که در شکل والای آن به‌عنوان احساسی ماورای طبیعی و مقدس تلقی می‌شود. بدون چنین احساسی، نحوه‌ی نگاه دین به پدیده‌های جهان و روابط آن‌ها قابل درک نخواهد بود. آموزش درباره‌ی خدا و سایر مفاهیم دینی، با دیگر اموری که بین معلم و کودک روی می‌دهد، تفاوت آشکاری دارد. چنین آموزشی، درواقع، آموختن زندگی به نوعی دیگر و برخورداری از زیستنی همراه با معنا، امید، تعهدات ارزشمند و تصمیم‌گیری مبتنی بر اندیشه و اراده است.

درخصوص آموزش‌های مربوط به خداشناسی به کودکان، نکاتی را باید متذکر شد

گرچه کودک ممکن است خدا را بالاتر از هرکس و هرچیز دیگری بداند اما در عین حال ممکن است او را به‌صورتی مادی تصور کند و درباره‌ی او تفسیری خودمحورانه و عینی ارائه دهد. کودک، ممکن است خدا را همانند انسان‌ها، دارای دست و پا و رفتارهای انسانی تلقی کند یا در خیال خود، او را در خانه‌ای با مهمان‌های زیاد ببیند و تلقی او چنین باشد که خدا نیز در وقت‌های معینی غذا می‌خورد یا می‌خوابد. شاید او را دارای احساساتی انسانی نظیر خوشحالی، ناراحتی، عصبانیت و آرامش بداند و... گاهی اوقات نیز به‌واسطه‌ی آموزش‌هایی که کودک فرا می‌گیرد و حرف‌هایی که از بزرگ‌ترها می‌شنود، ممکن است خدا را جسم نداند اما با این حال، باز با مصادیق عینی نظیر نور، صاعقه و امثال آن درباره‌ی او سخن بگوید.

به هر حال باید بدانیم که به‌طور کلی، تصور بچه‌ها درباره‌ی خدا، آمیخته‌ای از تخیل و تجسم است. اما در هر صورت این تصورات، باعث می‌شود که کودک بتواند با خدا رابطه برقرار کند.

درنهایت، مطمئناً زمانی فرا می‌رسد که در اثر رشد توانایی‌های ذهنی و آموزش‌های مناسب، باورهای ساده و بنیادین خود را مورد نقد و بازنگری قرار می‌دهد و به‌درکی عمیق‌تر می‌رسد.

از آن‌جا که کودک، در این دوره، نمی‌تواند از خداوند تصویری کاملاً غیر مادی داشته باشد، نباید به هیچ‌وجه در صدد تلقین این مفهوم به وی باشید. هرچه بیش‌تر درباره‌ی خدای غیر مادی، مجرد، یا خدای... (خدایی که با تعاریف و ویژگی‌هایی که در اندیشه‌ی ما بزرگسالان معنا دارد، معرفی می‌شود) توضیح بدهید، او تصویری مبهم‌تر خواهد داشت.

اما یادمان باشد که نباید بر روی تصاویر ذهنی و تصورات غلط وی نیز صحنه گذاشت و اگر او سؤالی کرد که اساساً پاسخ آن برایش غیرقابل درک بود باید به‌گونه‌ای مناسب و دقیق موضوع سؤال و بحث او را به‌سمت دیگری کشاند؛ مثلاً، بهتر است بیش‌تر

درباره‌ی زیبایی مخلوقات خدا و مهربان و دوست داشتنی بودن او گفت‌وگو کنید.

در پایه‌ی سوم، تأکید برنامه، بر ایجاد و تقویت احساس علاقه و محبت نسبت به خداوند مهربان، به‌عنوان خالق بخشنده و مهربان است. خدا در برنامه‌ی کلاس سوم، خدای مهربان و بخشنده است.

خداوندی که همه‌ی نیازهای ما را برطرف نموده و برای ما و همه‌ی موجودات (حتی موجودات بسیار کوچک) امکانات و توانایی‌هایی را در نظر گرفته است.

به ما کمک می‌کند.

به ما محبت می‌کند و همواره به ما یاری می‌رساند.

در کلاس سوم خداوند، مظهر مهربانی و بخشندگی است و معلمان گرامی باید از ارائه‌ی تصویری فراتر و بیش‌تر از این، در این پایه خودداری کنند.

در این پایه هر قدر روی مصادیق و نمونه‌های بخشندگی خداوند تأکید شود مناسب است و هر قدر به سراغ صفات دیگری از خداوند (نظیر توانایی و دانایی و...) برویم خطا کرده‌ایم.

در نهایت، گفت‌وگوی با خداوند و بیان خواسته‌ها از او، جزء همیشگی و انتهای اهداف مربوط به موضوع خداشناسی است که باید مورد توجه و دقت واقع شود. بدین معنا که نخست باید مجال مناسبی فراهم شود برای این که دانش‌آموزان با خداوند گفت‌وگو و از او طلب کنند، دوم از حرف‌ها و سبک‌های کلیشه‌ای و تکراری و شعاری باید خودداری شود، سوم باید به دانش‌آموزان این امکان، فرصت و توانایی را بدهیم که با زبان خودشان با خداوند گفت‌وگو کنند و به شیوه‌ای بسیار رقیق و دقیق از برخی دعا‌های ساده و قابل فهم برای آموزش به آن‌ها استفاده شود.

درباره‌ی بخش خداشناسی کتاب هدیه‌های آسمان (پایه‌ی سوم)

معرفی بخش

درباره‌ی بخش خداشناسی کتاب هدیه‌های آسمان (پایه‌ی سوم)

دانش‌آموز، در بخش مربوط به خداشناسی هدیه‌های آسمان، پایه‌ی سوم می‌آموزد که :

۱- خدای مهربان^۱ ما، بخشنده است.

۲- او طبیعت زیبا و نعمت‌های بی‌شمار آن را برای ما آفریده است.

۳- ما به خدای بخشنده نیازمندیم.

۴- ما شکرگزار نعمت‌های بی‌شمار خداوند هستیم.

برای دست‌یابی کودکان به تعمیم‌های فوق،

۱- با جلب توجه دانش‌آموزان به نمونه‌هایی از نعمت‌هایی که خداوند برای برطرف کردن نیازهای آدمی به او عطا کرده و نیز

نمونه‌های ملموسی از زیبایی‌ها و خوشی‌های زندگی کودکان (به‌عنوان بخشش‌های خداوند به آنان) به کودکان می‌آموزیم :

الف - هر آن‌چه داریم، بخشش خداوند به ماست.

۲- از طریق زمینه‌سازی برای استنباط این موضوع که بخشش خداوند، نشانه‌ی مهربانی و محبت او به ماست و نیز این که

بخشش خداوند، همگانی است و او نیازمند پاداش و مزدی از سوی ما برای خود نیست، به کودکان می‌آموزیم که :

۱- دانش‌آموز، در پایه‌ی دوم با صفت مهربانی خدا آشنا شده است و اکنون علاوه بر تأکید بر آن باید به بخشندگی خداوند (که با مهربانی او در ارتباطی نزدیک

است) اشاره شود.

ب — خدای مهربان ما، بخشنده است و بدون بخشش‌های او، زندگی برای انسان‌ها و سایر موجودات ناممکن است.
ت — ما به خدای بخشنده نیازمندیم.

۳ — از طریق جلب توجه دانش‌آموزان به این موضوع که ما از محبت‌ها و هدایای دیگران تشکر و قدردانی می‌کنیم و نیز با زمینه‌سازی برای تعمیم آن به نعمت‌ها و الطاف الهی و اهمیت شکرگزاری در برابر نعمت‌های خداوند، به کودکان می‌آموزیم که :

ث — ما شکرگزار نعمت‌های بی‌شمار خداوند هستیم.

□ بنابراین، دانش‌آموز از طریق متن درس، طی فعالیت‌های گوناگون، تکالیف کتاب‌کار و ... مفاهیم موجود در بخش خداشناسی (نیازهای موجودات، احساس رضایتمندی در اثر رفع نیاز، خدا خلق‌کننده و بخشنده‌ی تمام عوامل و وسایل رفع نیازها) را درک کرده و درمواقع لزوم به کار می‌برد و تجزیه، تحلیل و یا ترکیب می‌کند.
به عبارت دیگر، دانش‌آموز پس از پایان آموزش :

- ۱ — برخی از نیازهای مادی و معنوی انسان را برمی‌شمارد.
- ۲ — تلقی خود را نسبت به احساس رضایت ناشی از رفع نیازهای مادی و معنوی انسان بیان می‌کند.
- ۳ — برخی راه‌های رفع نیازهای مادی و معنوی انسان را جست‌وجو می‌کند.
- ۴ — خداوند را برطرف‌کننده‌ی اصلی نیازهای مادی و معنوی انسان می‌شناسد.
- ۵ — برخی از نعمت‌های خداوند را برمی‌شمارد.
- ۶ — احساس و تلقی خود را نسبت به خداوندی که برطرف‌کننده‌ی نیازهای اوست، در قالب فعالیت‌های مختلف بیان می‌کند.
- ۷ — با استفاده از آموخته‌های خود در دروس این بخش، با خداوند گفت‌وگو می‌نماید.

مناسبت موضوع

این بخش براساس مطالبی شکل گرفته است که کودکان پیش از این در پایه‌ی دوم، درباره‌ی مهربانی خداوند فراگرفته‌اند ؛ یعنی، اگر هدیه‌های آسمان در پایه‌ی دوم، به‌خوبی توانسته باشد از عهده‌ی آموزش برآید، دانش‌آموز کلاس سوم می‌تواند را موجودی مهربان می‌داند.

بدین ترتیب در پایه‌ی سوم با عمق بخشیدن به میزان شناخت دانش‌آموزان از نعمت‌ها و مهربانی‌های خداوند، به آنان کمک می‌شود که به درک بهتری از بخشندگی خداوند نایل شوند و با آن وجود مقدس ارتباط معنوی بیش‌تری برقرار کنند.

اهداف و انتظارات کلی

پیش از هرچیز، مناسب است به بیان اهداف یادگیری خداشناسی هدیه‌های آسمان سوم بپردازیم.

این بخش برای دستیابی دانش‌آموزان به اهداف زیر تدوین شده است :

بخش اول اهداف:

- ۱ — آشنایی با مهربانی و بخشندگی خداوند از طریق آگاهی از نیازهای موجودات و برطرف کردن این نیازها توسط خداوند
- ۲ — احساس علاقه نسبت به خداوند و تشکر از او به‌خاطر نعمت‌هایش
- ۳ — توانایی گفت‌وگوی با خداوند و بیان نیازها و خواسته‌ها

بنابراین...

دانش آموز در این بخش می آموزد که

- خداوند، بخشنده و مهربان است و نیازهای موجودات را رفع می کند.
- خدای مهربان ما را دوست دارد، همواره به ما محبت می کند و به درخواست ها و سخنان ما گوش می دهد و دوست دارد ما با او سخن بگوییم.

بخش دوم اهداف:

- ۱- آشنایی با دعا به عنوان راه گفت و گو با خداوند و بیان خواسته های ما از او
- ۲- تمایل به دعا کردن و گفت و گو با خداوند
- ۳- بیان خواسته ها و آرزوهای خود با خداوند در قالب دعاهایی ساده

بنابراین...

دانش آموز پایه ی سوم می آموزد که

- امکان گفت و گو با خدا و درخواست از او، همیشه برای همه ی انسان ها فراهم است.
 - توجه خدا نسبت به خواسته های ما، نشانه ی مهربانی و محبت او به ماست.
 - دعا، راه سخن گفتن ما با خداوند و بیان خواسته های ما از اوست.
- و در انتهای بخش خداشناسی، دانش آموز با بهره گیری از نمونه هایی از دعاهای قرآنی، خود نیز در این زمینه، تجربه هایی را کسب نموده و در قالب دعاهایی ساده با خدا سخن می گوید.

زنجیره ی مفاهیم و مباحث

اکنون براساس اهداف فوق در پی آنیم که دانش آموز را از مسیری مشخص، به درک مفاهیم درس و در نهایت به اهداف تعیین شده ی درس ناآل سازیم. طی این مسیر که از آن به زنجیره تعبیر می کنیم، زمانی برای کودکان لذت بخش و شادی آفرین است که به شیوه ای جذاب و درعین حال غیرمستقیم صورت گیرد و فرصت های مناسبی را برای یادگیری و نتیجه گیری منطقی از مطالب درسی به آن ها بدهد.

زنجیره ی مفهومی مجموعه مباحث این بخش (که در قالب ۴ درس مجزا در اختیار دانش آموز قرار می گیرد) را در نمودار زیر مشاهده می کنید. در این بخش، درصددیم تا دانش آموز، به نکات موجود در چهار گزاره ی مجزای زیر برسد.

نکته: نباید فراموش کرد که این عبارات، نه برای حفظ کردن است و نه برای بیان مستقیم بلکه هدف آن است که شما آن چه را باید به دانش آموز ارائه کنید، یک بار به طور اجمال مرور نمایید تا توالی مفاهیم، روشن تر و صریح تر شود.

نکته: بسیار خطاست که این جملات به طور مستقیم به کودکان آموزش داده شده و یا انتظار داشته باشیم که آن ها همین توالی منطقی را عیناً در ذهن خود داشته باشند.

۱- ما نیازهای فراوانی داریم - نیازهای ما در مقایسه با نیازهای سایر موجودات بسیار متنوع و متعدد است.

۲- نعمت‌های خداوند، برطرف کننده‌ی نیازهای ماست - خدای مهربان برای برطرف کردن نیازهای ما، جهان زیبا و زیبایی‌های طبیعت را خلق کرده است.

۳- خدای مهربان، بزرگ‌ترین بخشنده است - او همه‌ی آفریده‌هایش، به‌خصوص ما انسان‌ها را دوست دارد - او در برابر بخشش‌های خود، از ما انسان‌ها مزد و پاداشی نمی‌خواهد.

۴- ما خدای مهربان را دوست داریم و او را شکر می‌کنیم.

قالب درس‌های این بخش به‌گونه‌ای است که دانش‌آموز با طی مراحل تعیین شده، همراه با تفکر، از مسیر نیازهای عینی و قابل مشاهده به تعمیم‌های درس‌های این بخش دست می‌یابد.

ساختار درس‌ها

در کتاب درسی دانش‌آموز، این مباحث در قالب ۴ درس با عناوین زیر ارائه شده است :

۱- سایه و سارا

۲- مدرسه‌ی ده آفتاب

۳- مهربان‌ترین دوست

۴- همیشه با من

نکته: لازم به ذکر است که برخی از درس‌های فوق همزمان با اشاره به مباحث مربوط به خداشناسی حاوی نکات دیگری [نظیر اخلاق و...] نیز برای آموختن هستند. بدین ترتیب، اهداف این درس‌ها در دو و یا حتی سه حوزه‌ی مختلف (در تلفیق با یک‌دیگر) ارائه گردیده است.

مطالعه‌ی این قسمت برای تدریس درس‌های هفتم، هشتم و بیست و ششم (و حتی درس دوازدهم) هدیه‌های آسمان ضروری است.

شما می‌باید پیش از مطالعه‌ی جزء به جزء بخش روش تدریس هر درس، بر روی مطالب این قسمت تسلط کافی داشته باشید.

● نکاتی درباره‌ی آموزش‌های مربوط به پیامبری به کودکان

دریافت کودکان از مفهوم پیامبری، از یک تلقی خام آغاز شده، به تدریج به سوی دریافتی کامل‌تر سوق پیدا می‌کند. مطالعات نشان داده است که تا حدود نه‌سالگی، تصور بچه‌ها از پیامبر دین خود، مغشوش و پراکنده است، اما به هر حال تلقی آن‌ها این است که وی انسانی خوب، مهربان و مفید بوده است. پیامبر، در نظر آنان از سایر انسان‌ها مهربان‌تر، فداکارتر و خوش‌اخلاق‌تر است. اما غالباً ظاهر آن را با دیگران شبیه نمی‌دانند. این تلقی درباره‌ی امامان نیز وجود دارد. البته کودکان ایرانی با توجه به آموزش‌های غیررسمی بیش‌تری که می‌بینند، جزئیات بیش‌تری در این باره می‌دانند، اما به واسطه‌ی نقص همین آموزش‌ها بعضی اوقات تصورات ناهمگون و عجیب و غریبی نیز پیدا می‌کنند.

در تربیت دینی کودکان دبستانی، تا پایان این دوره، لازم است آنان بدانند که پیامبران خدا (که آن‌ها را خوب، مهربان، فداکار، آگاه و... می‌دانند) به واسطه‌ی ارتباط با خداوند منشأ خیر و برکت بوده‌اند، مردم به تمامی فرمان‌ها و دستورات آن‌ها گوش می‌دهند و عمل می‌کرده‌اند.

... و البته این، برای بچه‌ها کافی است.

در این دوره، باید تلاش کرد تا بچه‌ها به اولیای دین علاقه‌مند شوند. ذکر داستان‌های ساده و شیرین از رابطه‌ی آن بزرگان با کودکان، مهربانی آن‌ها با مردم و حتی حیوانات و قصه‌هایی درباره‌ی کودکی آن‌ها، برای بچه‌ها بسیار مفید است و از آن مفیدتر، شرکت در مراسم جشن و پایکوبی برای ولادت آن‌هاست. هم‌چنین می‌توان بر ویژگی‌های اخلاقی پیامبران، مانند: صبر، تلاش و پشتکار، خوش‌خلقی، قاطعیت و شجاعت تأکید کرد.

اما در دوره‌ی ابتدایی، به‌ویژه سه سال اول، تأکید بر مفاهیمی مثل عصمت، وحی و معجزه برای بچه‌ها نه‌تنها مفید نیست بلکه ممکن است زیان داشته باشد. بیان این‌گونه مفاهیم، یکی از مظاهر تعجیل در آموزش‌های دینی است که متأسفانه در کشور ما بسیار رواج دارد و به نام دین تبلیغ و ترویج می‌شود. بدین ترتیب در این دوره...

● غور بی‌مورد در مسئله‌ی وحی برای توجیه سؤالات گوناگونی که خواه‌ناخواه برای کودکان پیش می‌آید، نتیجه‌ی مثبتی دربر نخواهد داشت، بلکه بهتر است به بیانی ساده از مفهوم پیامبری بسنده کرده و حتی از ذکر کلمه‌ی وحی نیز صرف‌نظر شود.

● ذکر برخی از داستان‌های مربوط به معجزات، هر چند برای بچه‌ها شیرین و اعجاب‌آور است اما مفهوم معجزه در ذهن آنان (حتی تا سنین یازده سالگی) عبارت است از دخالت فیزیکی و مادی خداوند در امور. بدین ترتیب برای آن‌ها، معجزه چیزی شبیه تردستی است و به‌طور کلی، عنصر تخیل و توجیهات افسانه‌ای در این باره، بسیار غالب است. به همین جهت توصیه می‌شود برای تقویت ایمان دانش‌آموزان به خدا و پیامبران، از مفهوم معجزه استفاده نشود و به‌هنگام ذکر قصه‌هایی از زندگی پیامبران نیز بر روی این‌گونه موارد تأکید نشود و اگر نیازی به ذکر چنین مواردی بود، این توانایی را می‌باید مستقیماً به خداوند نسبت داد.

پیامبران، راهنمایان و الگوهای عملی زندگی انسان‌ها هستند. در تعلیم و تربیت دینی باید برای بچه‌ها از جنبه‌های اخلاقی و رفتاری پیامبران، بیش‌تر بگوییم تا به آنان علاقه‌مند شوند و از آن‌ها سرمشق بگیرند.

درباره‌ی بخش پیامبری کتاب هدیه‌های آسمان (پایه‌ی سوم)

معرفی بخش

مبحث پیامبری در هدیه‌های آسمان پایه‌ی سوم ابتدایی

مبحث پیامبری در پایه‌ی سوم، صرفاً به بحث در خصوص ویژگی‌های اخلاقی و رفتاری پیامبر اسلام در دوره‌ی کودکی و نیز ویژگی‌های رفتاری حضرت ابراهیم (ع) در دوره‌ی نوجوانی اختصاص دارد. این مبحث، به دور از هرگونه مفهوم انتزاعی نظیر وحی، معجزه و یا عصمت، با ارائه‌ی تصویری بشری و قابل درک از پیامبران خدا، درباره‌ی شخصیت ممتاز و ارزنده‌ی آن‌ها گفت‌وگو می‌کند.

دانش‌آموز در بخش مربوط به پیامبری، می‌آموزد که :

۱- حضرت ابراهیم (ع) پیامبر بزرگ خدا، از همان کودکی، برای راهنمایی مردم تلاش می‌کرد.

۲- حضرت محمد (ص) در دوران کودکی مهربان بود.

۳- حضرت محمد (ص) در دوران کودکی نیز خداشناس بود.

در این بخش برای دستیابی کودکان به تعمیم‌های فوق،

۱- از طریق تشویق و ترغیب دانش‌آموزان به تحقیق و جست‌وجو درباره‌ی زندگی و شخصیت حضرت ابراهیم (ع)، پیامبر بزرگ خدا کودکان را به اخلاق و رفتار ایشان علاقه‌مند می‌نماییم تا آنان خود بتوانند در این باره نتیجه‌گیری و قضاوت کنند.

۲- با ذکر داستان‌هایی درباره‌ی ویژگی‌های اخلاقی و رفتاری پیامبر مکرم اسلام (ص) در دوران کودکی، به دانش‌آموزان می‌آموزیم که : پیامبر گرامی اسلام حضرت محمد (ص)، در دوران خردسالی، کودکی مهربان، دوست‌داشتنی و خداشناس بوده است. بنابراین پس از طی مراحل آموزش، دانش‌آموز ما :

مفاهیم مندرج در بخش پیامبری را طی فعالیت‌های گوناگون یادگیری، کتاب درسی، تکالیف کتاب کار و ... درک کرده و درمواقع لزوم به کار می‌برد و نیز تجزیه و تحلیل و یا ترکیب می‌کند : از جمله :

۱- با حضرت ابراهیم (ع) و حضرت محمد (ص) به عنوان پیامبران بزرگ الهی آشنا می‌شود.

۲- احساس خود را نسبت به ایشان و اعمال و رفتارشان توصیف می‌کند.

۳- نسبت به پیامبران بزرگ الهی ادای احترام می‌کند.

۴- از زندگی آنان داستان‌هایی را می‌آموزد.

مناسبت موضوع

این بخش براساس مطالبی شکل گرفته است که دانش‌آموزان در سال پیش درباره‌ی رفتار نیک پیامبر اکرم (ص) فرا گرفته‌اند. هم‌چنین بیان داستانی است درباره‌ی زندگی حضرت ابراهیم علیه السلام و تشویق دانش‌آموزان به دانستن داستان‌های بیش‌تری در این زمینه (در کتاب کار دانش‌آموز) که در ادامه‌ی معرفی نام پیامبران بزرگ الهی در سال پیش انجام می‌گیرد. بدین ترتیب با طرح داستان‌هایی درباره‌ی رفتار این بزرگان و تلفیق این مباحث با مباحث اخلاقی و رفتاری عملی، به دنبال این هستیم که دانش‌آموزان بتوانند الگوی رفتاری مناسبی را برای زندگی خود انتخاب و از آن بهره‌گیری کنند. ساختار داستانی این بخش، این امکان را برای کودکان فراهم می‌آورد که آنان با تفکر درباره‌ی موضوع داستان و رفتار شخصیت‌های اصلی آن‌ها، به درک عمیق‌تری از مفاهیم نایل شوند.

اهداف و انتظارات کلی

بخش مربوط به موضوع پیامبری هدیه‌های آسمان پایه‌ی سوم برای دستیابی دانش‌آموزان، به دو دسته اهداف زیر تدوین شده است :

بخش اول اهداف:

آشنایی با حضرت ابراهیم (ع) به عنوان یکی از پیامبران بزرگ الهی
احساس علاقه نسبت به حضرت ابراهیم (ع) و اعمال رفتار او
ادای احترام نسبت به پیامبران بزرگ الهی

بنابراین :

در این بخش، همزمان با نقل قصه‌ای درباره‌ی حضرت ابراهیم و خانواده‌ی ایشان، زمینه و علاقه به مطالعه درباره‌ی این پیامبر بزرگ خدا در دانش‌آموزان ایجاد می‌شود. آن‌ها با بهره‌گیری از شیوه‌ی جست‌وجوگری و تحقیق درباره‌ی حضرت ابراهیم علیه‌السلام نکات آموزنده‌ای را فرا می‌گیرند.

آن‌ها بدون آن که در داستان کتاب خود به طور مستقیم با داستان زندگی حضرت ابراهیم آشنا شوند، در این درس تشویق می‌شوند که درباره‌ی این پیامبر بزرگ خدا به تحقیق و مطالعه بپردازند.

آن‌ها یاد می‌گیرند که داستان زندگی حضرت ابراهیم علیه‌السلام برایشان آموزنده است و به دانستن بیش‌تر در این زمینه ترغیب می‌شوند.

بخش دوم اهداف:

آشنایی با نمونه‌هایی از اخلاق و رفتار پیامبر اکرم (ص) در دوران کودکی
احساس علاقه نسبت به پیامبر اسلام (ص) و اخلاق و رفتار آن حضرت
تلاش برای الگو گرفتن از اخلاق و رفتار پیامبر اکرم (ص)

بنابراین :

● دانش‌آموز از طریق آشنایی با نمونه‌هایی از رفتار نیک و پسندیده‌ی پیامبر اسلام (ص) با دوستان و خویشان‌شان در دوران کودکی می‌آموزد که پیامبر اسلام (ص) با دیگران رفتاری پسندیده داشته، همه‌ی انسان‌ها را دوست می‌داشته و با آن‌ها مهربان بوده است و نسبت به آن حضرت احساس علاقه و محبت می‌کند.

به این ترتیب، دانش‌آموز با طی مراحل تعیین شده، از طریق برقراری ارتباطی توأم با محبت و علاقه با پیامبران بزرگ خدا به خصوص رسول مکرم اسلام (ص) و یاران و پیروان واقعی ایشان، آماده‌ی فراگیری مطالب بیش‌تری از زندگی و رفتار و شخصیت آنان می‌باشد؛ ارتباطی که می‌تواند مبنایی برای تلاش وی برای الگو قرار دادن آنان برای عمل باشد.

ساختار درس‌ها

در کتاب درسی دانش‌آموز، این مباحث در قالب ۳ درس، با عناوین صفحه‌ی رو به رو آمده است :

نکته‌ی مهم: لازم به ذکر است که همه‌ی درس‌های زیر هم‌زمان با اشاره به مباحث مربوط به پیامبری حاوی نکات دیگری نیز برای آموختن هستند. بدین ترتیب اهداف این درس‌ها در دو و یا حتی سه حوزه‌ی مختلف (در تلفیق با یکدیگر) ارائه گردیده است.

درس ۷: کودک با برکت

درس ۸: برادرهایم...

درس ۲۶: دیدار پدر

درس دوازدهم کتاب (با عنوان لبخند پیامبر) نیز بی آن که مستقیماً مربوط به بخش پیامبری باشد^۱. باز به شخصیت ممتاز و یکی از ویژگی‌های رفتاری پیامبر خدا اشاره دارد.

۱- این درس مربوط به موضوع اخلاق است.